

Advies over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden

- **Op vraag van Minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling, mevr. Marie Christine Marghem, in een brief van 23 januari 2017**
- **Vorbereid door de werkgroep “Productnormen”¹**
- **Goedgekeurd door de Algemene Vergadering via schriftelijke procedure op 13 april 2017 (zie Bijlage 1)**
- **De oorspronkelijke taal van dit advies is het Nederlands**

1. Context

- [a] Bij brief van 23 januari 2017 aan mevrouw Magda Aelvoet, voorzitter van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) heeft mevrouw Marie-Christine Marghem, minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling aan de Raad een adviesvraag voorgelegd over een voorontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden. De leden van de werkgroep « Productnormen » kwamen op 24 februari 2017 bijeen voor een gemeenschappelijke hoorzitting met de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) en de Raad voor het Verbruik (RvV), die eveneens deze adviesvraag hadden ontvangen. Tijdens die vergadering hebben mevrouw Rihoux en de heer Vercruysse van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu de adviesvraag toegelicht en hebben ze de vragen van de leden beantwoord. Diezelfde dag hebben de leden van de verschillende Raden hierover beraadslaagd en hebben ze beslist dat de secretariaten gezamenlijk, op basis van de gekregen uitleg en van de gedachtewisseling een voorontwerpadvies zouden opstellen, dat aan een schriftelijke raadpleging zou worden onderworpen.
- [b] Na afloop van deze procedure wordt een ontwerpadvies voorgelegd aan de respectieve plenaire vergadering van elke Raad.

¹ Dit advies werd gezamenlijk voorbereid door de FRDO, de CRB en de RvV.

2. Advies

- [1] De Raden nemen er akte van dat zij overeenkomstig artikel 19, §1 van de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers, worden geraadpleegd over het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit.
- [2] Het koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden heeft tot doel:
- een hoog niveau van bescherming van de gezondheid van mensen en dieren en het leefmilieu te waarborgen. De bepalingen van dit besluit stelen op het voorzorgsbeginsel. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de bescherming van kwetsbare groepen;
 - het gebruik van biociden te harmoniseren;
 - het aanvullen van de Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden;
 - de uitvoering van de overgangsmaatregelen zoals bepaald in artikel 89 van de Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden.
- [3] Het voorliggende voorontwerp van koninklijk besluit beoogt het koninklijk besluit van 8 mei 2014 te wijzigen, enerzijds om tegemoet te komen aan een aantal bekommernissen wat betreft de verplichting tot driemaandelijke rapportering van elk gebruik en de moeilijkheid die de gebruikers ondervinden om de biociden van het gesloten circuit te identificeren. Anderzijds worden twee soorten technische wijzigingen doorgevoerd, meer bepaald een wijziging van de verplichting inzake het overmaken van documenten per post en originele handtekeningen teneinde het volledige proces te digitaliseren, en bepaalde technische verbeteringen zoals verduidelijkingen en het schrappen van taalfouten.

2.1. Algemene opmerkingen

- [4] De Raden staan positief tegenover de in het voorontwerp van koninklijk besluit voorgestelde wijzigingen, aangezien zij vooral administratieve vereenvoudigingen behelzen waar geen fundamentele vermindering van het niveau van bescherming voor de gezondheid van mens en dier en het leefmilieu tegenover staat. Bovendien kan het voorliggend voorontwerp volgens de Raden een bijkomend gunstig effect hebben op de Belgische markt van de biociden, gezien de rapporteringsverplichting voor gebruikers van biociden uit het gesloten circuit omslachtiger was dan in sommige buurlanden en deze gebruikers daardoor soms beroep deden op leveranciers uit het parallel circuit.
- [5] De Raden juichen de inspanningen van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu om de doeltreffendheid van zijn processen te verbeteren door het invoeren van een 'paperless' beleid, toe, en staan achter het schrappen van de verplichting voor bedrijven om bij indiening van een aanvraag gegevens op papier over te maken ten behoeve van elektronische uitwisseling. Zij zijn niettemin tevreden dat de FOD zich engageert om zich soepel op te stellen indien zij nog documenten per post ontvangen van bedrijven die geen of beperkt toegang tot internet hebben.

2.2. Rapportering door de gebruikers

- [6] De Raden stellen vast dat de rapporteringsplicht voor de gebruikers van de biociden van het gesloten circuit zal wegvallen, maar dat gebruikers verplicht zullen blijven zich te registreren en het gebruik van biociden te bevestigen. Daartoe wordt in artikel 30 van het voorliggend voorontwerp van koninklijk besluit voorgesteld dat de gebruiker van biociden ingedeeld in het gesloten circuit voor de 1ste november van elk jaar via het online registratiesysteem zijn statuut als geregistreerd gebruiker en de lijst van biociden ingedeeld in het gesloten circuit die hij gebruikt, bevestigt. De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu zou hieromtrent elk jaar op 15 oktober een herinneringsmail versturen.
- [7] De Raden nemen akte van de wijzigingen met betrekking tot de rapporteringsplicht voor de gebruikers van de biociden van het gesloten circuit. Zij wijzen er echter op dat 1 november eerder ongeschikt is als einddatum voor de bevestiging in het online registratiesysteem, aangezien deze dag midden in een drukke periode voor de landbouwsector valt. De Raden verzoeken daarom om de einddatum te verplaatsen naar 31 december. Zij stellen voor om de datum van 15 oktober voor het versturen van een eerste mail door de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu te behouden, teneinde zoveel als mogelijk reeds vóór de einddatum bevestigingen van de gebruikers te ontvangen. De Raden stellen daartoe ook voor dat de FOD op 15 november een herinneringsmail verstuurt voor de gebruikers die nog niet hebben geantwoord.
- [8] Hoewel de afschaffing van de rapporteringsplicht voor de gebruikers een stap in de goede richting is met het oog op een vermindering van de administratieve lasten voor ondernemingen en een efficiëntere monitoring van de Belgische markt voor biociden door de overheid, wijzen de Raden er op dat in voorliggend voorontwerp van koninklijk besluit nog steeds sprake is van een dubbele rapportering: de geregistreerde verkopers bezorgen de administratie immers een lijst met de geregistreerde gebruikers die bij hen producten uit het gesloten circuit hebben gekocht, terwijl diezelfde geregistreerde gebruikers hun statuut als gebruiker en de door hun gebruikte biociden eveneens zelf aan de administratie kenbaar maken. De Raden nodigen de beleidsverantwoordelijken daarom uit om te onderzoeken of een verdere vereenvoudiging, waarbij de rapportering m.b.t. de geregistreerde gebruikers en de aan hen verkochte biociden enkel door de geregistreerde verkopers gebeurt, mogelijk en opportuun zou zijn, rekening houdend met de voor- en nadelen ervan.
- [9] Met het oog op een zo groot mogelijke administratieve vereenvoudiging waar geen fundamentele vermindering van het niveau van bescherming tegenover staat, vragen de Raden om te onderzoeken of het mogelijk is om de betaling van de jaarlijkse bijdrage, bedoeld in artikel 16, tweede lid van het koninklijk besluit van 8 mei 2014, te koppelen aan de hierboven beschreven jaarlijkse registratieplicht in één systeem. Beide verplichtingen gelden immers ten opzichte van dezelfde overheidsdienst.

2.3. Opheffing van het verplicht visueel onderscheid tussen biociden van het gesloten en het vrij circuit en vermelding op de factuur

- [10] De Raden constateren dat de geregistreerde verkoper niet langer verplicht zal zijn een visueel onderscheid te maken tussen de biociden ingedeeld in het gesloten circuit en de biociden ingedeeld in het vrij circuit indien het publiek toegang heeft of kan hebben tot deze biociden. Dit visueel onderscheid wordt vervangen door de volgende vermelding op de aankoopfactuur: "Dit product is een biocide, ingedeeld in het gesloten circuit". De Raden verwelkomen deze verandering, gegeven het feit dat de naleving en controle van het hierboven vermelde visueel onderscheid moeilijk uitvoerbaar waren in de praktijk.

- [11] De verschillende organisaties, vertegenwoordigd in de Raden zouden vóór de inwerkingtreding van het voorliggende koninklijk besluit graag een communicatie ontvangen van de administratie over het wegvallen van de verplichting tot visueel onderscheid tussen biociden uit het gesloten en biociden uit het vrij circuit, en de nieuwe verplichte vermelding op de aankoopfactuur, opdat zij hun leden tijdig op de hoogte kunnen brengen van deze veranderingen.

2.4. Producten uitsluitend bestemd voor de export

- [12] De Raden stellen vast dat artikel 47, §2, 1° van het koninklijk besluit van 8 mei 2014 de geregistreerde verkoper momenteel oplegt om elke verkoop aan geregistreerde verkopers en geregistreerde gebruikers te registreren, alsook het intern gebruik en de export in het online registratiesysteem. Artikel 29 van het voorontwerp van koninklijk besluit past dit artikel aan waardoor de geregistreerde verkoper niet langer het intern gebruik dient te registreren in het online registratiesysteem. De Raden vragen om de mogelijkheid te onderzoeken de registratieplicht te schrappen voor producten die uitsluitend bestemd zijn voor de export, aangezien deze producten niet op de Europese markt verschijnen en hun registratie dus niet bijdraagt aan een beter zicht op de Europese markt voor biociden.
- [13] De Raden vragen zich af of er op Europees niveau of tussen lidstaten initiatieven bestaan om het verhandelen van biociden tussen de lidstaten in kaart te brengen.

2.5. Verlenging van de respijtperiode

- [14] Artikels 14 en 24 van het koninklijk besluit van 8 mei 2014 omvatten een aantal algemene bepalingen betreffende toelatingen en kennisgevingen. De Raden noteren dat in artikels 10 en 16 van het voorliggende voorontwerp van koninklijk besluit een aantal technische verbeteringen aan de eerstgenoemde artikels worden nagestreefd.
- [15] De artikels 14, §4 en 24, §4 voorzien dat er voor elke wijziging of opheffing van een toelating of een aanvaarding van kennisgeving, of bij het niet verlengen of hernieuwen van een toelating een respijtperiode voorzien is voor de verwijdering, het op de markt aanbieden en het gebruik van de bestaande voorraden, behalve indien het verder op de markt aanbieden of blijven gebruiken van het biocide een onaanvaardbaar risico voor de gezondheid van mens of dier of voor het milieu zou inhouden. De Raden wensen de aandacht te vestigen op het feit dat deze respijtperiodes van 180 dagen in de praktijk weinig haalbaar zijn. Gezien de sterke seizoensgebondenheid van bepaalde producten worden verkopers regelmatig geconfronteerd met bijzondere moeilijkheden bij het uitverkopen van hun bestaande voorraden en met hoge kosten van productterugnames. De Raden vragen zich dan ook of er een mogelijkheid bestaat om de duur van deze respijtperiode te verlengen tot 12 maanden. De Raden hebben echter vastgesteld dat artikel 52, tweede lid van de Verordening (EU) nr. 528/2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden weinig ruimte tot interpretatie lijkt te laten:

“De duur van de respijtperiode mag ten hoogste 180 dagen bedragen voor het op de markt aanbieden, en ten hoogste 180 dagen extra voor het gebruik van bestaande voorraden van het biocide in kwestie.”

- [16] Gelet op artikel 52 uit de Europese verordening vragen de Raden bijgevolg om andere mogelijkheden te onderzoeken om de respijtperiode beter af te stemmen op de praktijk. Een mogelijkheid zou erin kunnen bestaan deze jaarlijks te laten ingaan bij de start van het seizoen op 1 april, uiteraard met behoud van de voorwaarde dat dit geen onaanvaardbaar risico voor de gezondheid van mens of dier of voor het milieu mag inhouden. De Raden verwijzen daarbij naar de werkwijze van de Dienst Gewasbeschermingsmiddelen en Meststoffen van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, die een dergelijk systeem hanteert voor de respijtperiode.

Bijlage 1. Stemgerechtigde leden van de Algemene Vergadering die hebben deelgenomen aan de stemming over dit advies

- De voorzitter en 2 van de 3 ondervoorzitters:
M. Aelvoet, M. Bienstman en O. Van der Maren
- 1 van de 3 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming:
O. Beys
- 1 van de 3 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voorontwikkelingssamenwerking:
R. De Meyer
- 1 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:
C. Verdoot
- De 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:
P. Vanden Abeele, C. Debuysen, V. Biebel, A. Nachtergaele, F. Van Tiggelen en M.-L. Semaille
- 1 van de 2 vertegenwoordigers van de jeugdorganisaties
E. Herman

Totaal: 13 van de 24 stemgerechtigde leden

Bijlage 2. Vergaderingen voor de voorbereiding van dit advies

De werkgroep «Productnormen » van de FRDO vergaderde met de leden van de CRB en de RvV op 24 februari 2017 om dit advies voor te bereiden.

Bijlage 3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies

- Prof. Luc LAVRYSEN (UGent, voorzitter van de werkgroep)

Leden en hun vertegenwoordigers

- Dhr. Steve BRAEM (AB-REOC)
- Mevr. Nele CATTOOR (UNIZO)
- Mevr. Karolien COOLS (Boerenbond)
- Dhr. Piet DE LANGHE (COMEOS)
- Dhr. Bernard DECOCK (FWA)
- Dhr. Lionel DELVAUX (IEW)
- Dhr. Laurens DEMEYER (BBL)
- Mevr. Ilse GEYSKENS (Boerenbond)
- Dhr. Kevin HEYLEN (Essenscia)
- Mevr. Adeline SERCKX (FWA)
- Dhr. Kris VAN EYCK (ACV)

Secretariaat

- Dhr. Marc DEPOORTERE (FRDO)
- Dhr. Kris DEGROOTE (CRB)
- Dhr. Andy ASSEZ (CRB)
- Dhr. Alexis DALL'ASTA (FRDO)
- Dhr. Maarten YZEWYN (CRB)